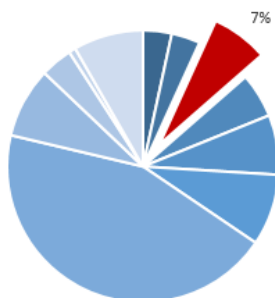

2.3 Programma 3 Verkeer en Vervoer

Lasten (100% = totale rekening)

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
2.1	Verkeer en vervoer	Marjo Molengraaf
2.2	Parkeren	Marjo Molengraaf
2.3	Recreatieve havens	Fatih Polatli
2.4	Economische havens en waterwegen	Fatih Polatli
2.5	Openbaar vervoer	Marjo Molengraaf

2.3.1 Wat hebben we bereikt met het programma Verkeer en Vervoer?

Doel

Uit het collegeprogramma:

In de mobiliteitsvisie 2040 is vastgelegd hoe mobiliteit zich ontwikkelt in Gorinchem. Daarmee ligt er een goede basis waar we mee aan de slag te gaan. We maken keuzes in wat we de komende periode uitvoeren. Daarbij ligt de prioriteit bij het verbeteren en het veiliger maken van de routes voor de fietser en de voetganger. We hebben met name aandacht voor de Oost-West verbinding en de noordelijke infrastructuur in de stad. We kijken naar de mogelijkheden om de kwaliteit van het openbaar vervoer te verbeteren. En werken samen met andere overheden aan het zoveel mogelijk voorkomen van (verkeers)hinder op de A27 en A15.

Maatschappelijke effecten

Indicator (x = onbekend)	B/F	Eenheid	Soort	2021	2022	2023	Streefwaarde 2024	Realisatie 2024
Verkeersongevallen	F	Per 100.000 inwoners	ME	959,6	1.103	1.160	986	1121
Geregistreerde ongevallen naar soort: F		In %	ME					
- Met uitsluitend materiele schade				91,9	89,2	86,8	69	90,6%
- Met letsel ziekenhuis				7,5	10,4	13,2	4,2	9,2%
- Met dodelijke afloop				0,6	0,5	x	0	0,2%

Indicator	Toelichting
Verkeersongevallen	Het aantal verkeersongevallen is de afgelopen jaren redelijk stabiel. Het aantal verkeersslachtoffers neemt helaas wel toe. Dit is een landelijke ontwikkeling die ook in Gorinchem zichtbaar is. Tijdens de Covid-epidemie was er een sterke daling van het aantal verkeersongevallen (veel mensen bleven thuis). 2020 en 2021 was het aantal verkeersongevallen en verkeersslachtoffers aanzienlijk lager dan de jaren ervoor. De stijging van het aantal verkeersongevallen wordt hierdoor in het overzicht uitvergroot. Er is geen duidelijke verklaring voor de toename van het aantal verkeersongevallen. Het aantal verkeersongevallen met letsel is relatief laag, waardoor de verhouding per jaar sterk wisselt. Het is hierdoor moeilijk om hier op gemeenteniveau goede prognoses te maken over de ontwikkeling van het aantal slachtoffers. Op landelijk niveau is wel een stijging zichtbaar.

2.3.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Concrete voornemens

Actie (planning)	2024	2025	2026	2027	Inhoud	Planning	Budget
Mobiliteit							
1. We onderzoeken de mogelijkheden voor een extra plek in het centrum om fietsen beveiligd te parkeren aangevuld met mogelijk andere faciliteiten zoals een openbaar toilet.	●	●	●		●	●	●
	CB						
2. We verbeteren de fietsvoorziening langs de Nieuwe Hoven.	●	●	●	●	●	●	●
	RB						
3. We richten de Haarsekades fietsvriendelijk in.	●	●			●	●	●
4. We inventariseren bestaande OV-voorzieningen en kijken naar locaties waar aanvullend OV wenselijk is.	●				●	●	●
5. We overleggen met de provincie en Qbuzz of zij aanvullende OV-lijnen kunnen exploiteren.	●	●	●	●	●	●	●
	CB						
6. We introduceren vervoer op afroep, zoals een Wijkhopper.	●	●	●		●	●	●
	RB						
7. We stimuleren initiatieven die mensen oproepen om op andere manieren te reizen dan met de auto tijdens de spits.	●	●	●	●	●	●	●
8. De Mollenburgseweg richten we in als 30 km/u weg.	●	●	●	●	●	●	●
	CB						
9. Met de herinrichting van de Banneweg en omgeving, verbeteren we de verkeersveiligheid, oversteekbaarheid en doorstroming.	●	●	●		●	●	●
11. We werken samen met andere overheden langs de A27 aan het beperken van de overlast tijdens de werkzaamheden. We kijken met Rijkswaterstaat of we de veerdienst in kunnen zetten als alternatieve route tijdens de werkzaamheden aan de A27.	●	●	●	●	●	●	●
12. We lobbyen voor de realisatie van een OV Hub en met provincies en gemeenten langs de A15 voor het verbeteren van de doorstroming op deze weg.	●	●	●	●	●	●	●
13. We organiseren een pilot voor het stimuleren van kleine elektrische vrachtwagens voor het bevoorraden van de winkels in de binnenstad.	●	●	●		●	●	●
	CB						

Actie (planning)	2024	2025	2026	2027	Inhoud	Planning	Budget
14. We evalueren de Mobiliteitsvisie 2040 en het uitvoeringsprogramma 2020-2023 en stellen een uitvoeringsprogramma voor de periode 2024-2027 op. Daarbij geven we prioriteit aan projecten uit de top 10 van fietsknelpunten en de grootste knelpunten voor voetgangers en fietsers in de binnenstad.		CB					
Raadsagenda							
Raadsopdracht fietsveiligheid.							

Nr.	Toelichting voortgang
Mobiliteit	
3	Het project Haarsekades heeft een vertraging van 5 maanden opgelopen. Deze vertraging kan leiden tot extra kosten en hier is in het budget geen rekening mee gehouden.

2.3.3 Wat heeft dit gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000 V = voordeel en N = nadeel)	Jaar- rekening 2023	Begroting primitief 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaar- rekening 2024	Vershil
TV21 Verkeer en vervoer	8.678	5.777	6.426	6.379	47 V
TV22 Parkeren	1.235	1.127	1.182	1.301	119 N
TV23 Recreatieve havens	678	712	753	777	24 N
TV24 Economische havens en waterwegen	25	25	24	29	5 N
TV25 Openbaar vervoer	3.623	2.998	2.776	3.185	408 N
Lasten Verkeer en vervoer	14.239	10.640	11.161	11.670	509 N
TV21 Verkeer en vervoer	875	328	579	1.551	972 V
TV22 Parkeren	619	643	690	696	6 V
TV23 Recreatieve havens	126	116	116	124	8 V
TV24 Economische havens en waterwegen	329	215	365	355	10 N
TV25 Openbaar vervoer	3.323	2.427	2.413	2.807	394 V
Baten Verkeer en vervoer	5.271	3.729	4.163	5.533	1.370 V
Totaal saldo van baten en lasten	-8.967	-6.911	-6.998	-6.137	861 V
Stortingen reserves	9.340	10.516	18.078	18.078	0 V
Onttrekkingen reserves	11.064	10.228	17.843	17.807	36 N
Resultaat	-7.244	-7.199	-7.233	-6.408	825 V

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Vershil tussen begroting na wijziging en jaarrekening	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten			
TV 22 Parkeren	119 N	100 N	De taakstelling voor de parkeerregisseur is niet gerealiseerd mede omdat de extra baten als gevolg van hogere parkeertarieven ten gunste van het begrotingssaldo zijn gebracht.
TV 25 Openbaar Vervoer	408 N	210 N	Door de substantiële inflatie, o.a. als gevolg van de wereldwijde brandstof en energiecrisis, zijn de kosten voor diesel en elektriciteit fors gestegen. Dit betekent € 210.000 hogere kosten dan oorspronkelijk geraamd.

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verskil tussen begroting na wijziging en jaarrekening	Verdeling bedrag	Toelichting
		200 N	De voorgenomen bezetting op de elektrische ponten van 1 persoon per schip, is door aanloopproblemen en de tijdelijke aanwezigheid van een gastheer/gastvrouw als aanspreekpunt nog niet gerealiseerd. Hierdoor is de taakstelling van € 200.000 op personeel uit de businesscase niet behaald.
		36 N	Voor (de voorbereidingen voor) de extra veerverbindingen Kop van 't Land en de lijn Sleeuwijk – Avelingen is al € 36.000 aan kosten gemaakt. Deze worden geheel vergoed door respectievelijk de gemeente Dordrecht en Altena en door Rijkswaterstaat.
		25 V	Het inventariseren van de bestaande OV-voorzieningen en het onderzoek naar locaties waar aanvullend OV wenselijk zou zijn, is gezamenlijk met de provincie opgepakt (zie raadsinformatiebrief "2024- 782991 RIB inzake Vervoerplan 2025 - Concessiegebied Drechtsteden, Molenlanden en Gorinchem" van 18 december 2024). De kosten, m.n. de inzet van ambtelijke uren, zijn vanuit andere middelen gedekt.
Baten			
TV21 Verkeer en Vervoer	972 V	560 V	In overleg met de accountant wordt de voorziening Degeneratie omgevormd tot een reserve. Het saldo van de voorziening valt hierdoor incidenteel vrij ten gunste van het jaarrekeningresultaat en wordt via een bestemmingsvoorstel toegevoegd aan een nieuw te vormen reserve.
		14 V	De inkomsten uit leges kabelwerkzaamheden zijn hoger dan begroot.
		49 V	De vergoeding voor straatwerk is hoger dan begroot en wordt in 2024 nog gestort in de voorziening Degeneratie. Bij bestemming van het resultaat wordt het totale saldo, inclusief deze € 49.000, van de voorziening toegevoegd aan de reserve.
		156 V	Het bestuur van Waardlanden en de gemeente Gorinchem zijn tot een oplossing gekomen voor het dispuut over de afrekening onkruid 2023. Na aftrek van de indexatie over 2023 krijgen wij incidenteel € 156.000 terug van Waardlanden. Deze extra kosten voor Waardlanden worden op basis van het aantal aansluitingen wel doorbelast aan de deelnemende gemeenten. Dit betekent voor Gorinchem extra lasten van € 42.000. Per saldo een voordeel van € 114.000 voor Gorinchem.
		141 V	E-Fiber, de partij die glasvezel aanlegt in Gorinchem, gaat langer door met de werkzaamheden dan oorspronkelijk afgesproken. De kosten voor de gemeente, onder andere voor toezicht, worden volledig doorbelast aan E-Fiber. Dit zorgt voor hogere baten van € 141.000 dan geraamd.
TV 25 Openbaar Vervoer	431 V	92 V	De gewijzigde tarieven voor de veerdienst Riveer levert in 2024 een toename van de veergelden van € 92.000 op.
		85 V	De incidentele inzet van de Gorinchem VI als watertaxi aan Watertaxi Rotterdam BV zorgt voor eenmalige extra baten van € 86.000.
		36 V	De niet geraamde baten voor de veerverbindingen Kop van 't Land en de lijn Sleeuwijk – Avelingen leveren eenmalig € 36.000 op. Zie toelichting lasten.
		220 V	De hogere exploitatielasten leiden tot een hogere doorbelasting aan de oevergemeenten. Dit zorgt voor hogere bijdragen van de gemeenten Altena en Hardinxveld-Giessendam van in totaal € 220.000.

In onderstaande tabel staan de investeringen die binnen dit programma vallen:

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2023	Realisatie 2024	Totaal realisatie	Verschil	Gereed
Lasten						
Openbare verlichting 2023	52	3	49	52	0	Ja
Openbare verlichting 2024	78	0	50	50	28	V Nee
Verduurzamen openbare verlichting 2024	522	0	74	74	448	V Nee
Fietsparkeren binnenstad 2019	200	48		48	152	V Nee
Vervangen brug Haagje	140	0	51	51	89	V Nee
Vergroten parkeercapaciteit 2019	30	31	0	31	1	N Ja
Uitbreiding parkeergarage kweeklust	3.004	0		0	3.004	V Nee
Voorzieningengebouw Kriekenmarkt	380	48	389	437	57	N Nee
Zonnepannen voorzieningengebouw Kriekenmarkt	45	0	44	44	1	V Nee
Havendienst verduurzaming	54	1	2	3	51	V Nee
Havens geleidewerken 2019	136	107		107	29	V Nee
1e elektrische veerboot 2018	4.171	3.986	148	4.134	37	V Ja
2e elektrische veerboot 2018	3.785	3.605	137	3.742	43	V Ja
Herinrichting Banneweg 2019	2.348	891	1	892	1.456	V Nee
Infra aanpassingen ivm OV concessie	100	21		21	79	V Nee
Mobiliteit 2020	354	3	97	100	254	V Nee
Mobiiteit 2024	1.134	0		0	1.134	V Nee
Herinrichting Haarsekades	2.385	171	1.363	1.534	851	V Nee
Herinrichting Banneweg fase 2 infra	12.313	253	607	860	11.453	V Nee
Herinrichting Banneweg fase 2 grondverwerving	180	0		0	180	V Nee
Fietsknelpunten 2024	400	0	71	71	329	V Nee
Vervangen auto 18 renault kangoo	41	0		0	41	V Nee
Riviercruisevaarsteiger	550	51	37	88	462	V Nee
Aanpassingen walvoorzieningen veerboden	911	283	943	1.226	315	N Ja
Stroompunten elektrische veerboden	288	365	53	418	130	N Nee
Accupakketten elektrische veerboden	651	840	23	863	212	N Ja
Vervanging straatmeubilair 2023	92	96	1	97	5	N Ja
Vervanging straatmeubilair 2024	95	0	103	103	8	N Ja
Vervangen verkeersborden 2024	43	0	41	41	2	V Ja
Vervanging wegen 2025	90	0		0	90	V Nee
Nieuwe Lingebrug	20.739	4	49	53	20.686	V Nee
Herinrichting Arkelsedijk	2.608	0	15	15	2.593	V Nee
Totaal lasten	57.919	10.807	4.348	15.155	42.764	V
Baten						
1e elektrische veerboot 2018	2.150	1.935	215	2.150	0	Ja
2e elektrische veerboot 2018	2.150	1.935	215	2.150	0	Ja
Aanpassingen walvoorzieningen veerboden	836	0	1.038	1.038	202	V Ja
Herinrichting Haarsekades			131	131	131	V Nee
Herinrichting Banneweg 2019	553	0		0	553	N Nee
Herinrichting Banneweg fase 2 infra	687	0		0	687	N Nee
Stroompunten elektrische veerboden	197	144	53	197	0	Nee

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2023	Realisatie 2024	Totaal realisatie	Verschil	Gereed
Nieuwe Lingebrug	4.720		17	17	4.703	N Nee
Herinrichting Arkelsedijk	1.507		5	5	1.502	N Nee
Totaal baten	12.800	4.014	1.674	5.688	7.112	N
Totaal investeringen	45.119	6.793	2.674	9.467	35.652	V

Verduurzamen openbare verlichting 2024

De werkzaamheden voor de verduurzaming van de openbare verlichting zijn uitgesteld naar begin 2025. Hierdoor is er in 2024 nog vrijwel niets uitgegeven.

Fietsparkeren binnenstad

In 2024 is hier weinig voortgang geboekt. De behoefte blijft echter aanwezig. In 2025 zal dit project verder worden opgepakt.

Uitbreiding parkeergarage Kweeklust

In de perspectiefnota 2025 is besloten het investeringsbudget te schrappen. De financiële gevolgen worden verwerkt in 2025.

Toelichting investeringsbudgetten elektrisch varen integraal

Voor het elektrisch varen, inclusief de walvoorzieningen, accupakketten en stroompunten, heeft de raad € 9,3 mln. beschikbaar gesteld. Holland Shipyards heeft met een totaalprijs ingeschreven op de aanbesteding en de raming van de kosten in de begroting heeft op basis van de businesscase plaatsgevonden. Ook de termijnfacturen en de meerkosten zijn op dezelfde wijze verantwoord. Door de aanloopkosten en de vertraging en tegenvallers in het project zijn meerkosten ontstaan op het gebied van extra projectleiding, ontwerpkosten, aansluitingen op het elektriciteitsnetwerk, advieskosten en aanlegkosten infrastructuur. De totale overschrijding op alle investeringsbudgetten elektrisch varen bedraagt per saldo € 375.000. De extra kapitaallasten over deze extra kosten worden doorbelast aan de deelnemende oevergemeenten op basis van de afspraken in de samenwerkingsovereenkomst Riveer. Door de vertraging in de bouw en het in de vaart kunnen nemen van de elektrische veren, heeft Holland Shipyards een boete betaald van € 250.000. Deze kan worden gezien als compensatie van de meerkosten, maar mag niet in mindering gebracht worden op de investeringsbudgetten. Deze is daarom op de exploitatie verantwoord en komt eenmalig ten gunste van de deelnemende gemeenten.

1e en 2e elektrische veerboot 2018

De elektrische veren zijn opgeleverd en in gebruik genomen. De investeringsbudgetten kunnen worden afgesloten. Zie verder de toelichting 'Investeringsbudgetten elektrisch varen integraal'.

Herinrichting Banneweg 2019

In 2025 wordt het Definitieve ontwerp gerealiseerd. De start van de werkzaamheden wordt verwacht in 2026.

Mobiliteit 2024

Deze investering heeft betrekking op de Mobiliteitsvisie. In 2025 wordt verder bekeken hoe deze gelden worden gebruikt voor mobiliteit.

Herinrichting Haarsekades

De verwachting is dat de herinrichting eind 2025 zal zijn afgerond. Daarnaast wordt verwacht dat het huidige budget naar verwachting niet toereikend zal zijn. Dit zal in 2025 verder worden bekeken.

Herinrichting Banneweg fase 2 infra/grondverwerving

In 2024 zijn het Voorlopig Ontwerp en het Definitief Ontwerp vastgesteld. Vervolgens is de voorbereiding voor

de uitvoering gestart, in de vorm van een bestek en de aanbestedingsprocedure, die moet leiden tot het contracteren van een aannemer.

Fietsknelpunten 2024

In 2024 is het kruispunt Westwagenstraat – Korte Brug, nummer 3, van de fietsknelpunten verkeersveiliger gemaakt. Daarnaast zijn andere projecten uit de fiets top 10 voorbereid, zoals rotonde Eike's Hof en de Glacis – Flank.

Riviercruisevaarsteiger

De voorbereiding van dit project is in 2024 gestart. Naar verwachting wordt het eind 2025 aanbesteed en vindt de uitvoering plaats in 2025/2026.

Aanpassingen walvoorzieningen veerboten

Ook de walvoorzieningen voor het elektrisch varen zijn opgeleverd en in gebruik genomen. Op dit krediet is sprake van € 315.000 hogere kosten, welke grotendeels gecompenseerd worden door hogere bijdragen van de gemeente Altena en de gemeente Hardinxveld-Giessendam van per saldo € 202.000. Zie verder de toelichting 'Investeringsbudgetten elektrisch varen integraal'.

Stroompunten elektrische veerboten

Het investeringsbudget voor de stroompunten voor het elektrisch varen kan nog niet worden afgesloten in afwachting van een laatste aanpassing aan het stroomvoorziening gebouw Buiten de Waterpoort. Dit budget wordt nu overschreden met € 130.000. Deze overschrijding maakt deel uit van de hierboven genoemde € 375.000 (zie toelichting 'Investeringsbudgetten elektrisch varen integraal'). De nog te verwachten kosten zijn ongeveer € 20.000.

Accupakketten elektrische veerboten

De accupakketten maken deel uit van de elektrische schepen en zijn dus in gebruik genomen. Het geraamde investeringsbudget wordt overschreden met € 212.000. Het budget wordt afgesloten. Zie verder de toelichting 'Investeringsbudgetten elektrisch varen integraal'.

Nieuwe Lingebrug/Herinrichting Arkelsedijk

In 2024 heeft de aanbesteding voor de ontwerpwerkzaamheden plaatsgevonden en is er een ontwerp bureau gevonden voor de begeleiding tot aan uitvoering. Daarnaast heeft er veel afstemming met stakeholders en participatie plaatsgevonden om tot een goede projectomschrijving te komen. 2025 zal in het teken staan van nadere uitwerking en participatie/afstemming met stakeholders aan de hand van de ontwerpresultaten.

2.3.4 Met welke verbonden partijen doen we dit samen?

- GR Bureau Openbare Verlichting
- MerwedeLingelijn Beheer B.V.